

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 304. — ŠTEV. 304.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of Mar. 3, 1879.
NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 29, 1927. — ČETREK, 29. DECEMBRA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876
VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV

Kratek proces proti odvajalcu.

MORILEC HICKMAN NA VARNEM V LOS ANGELES

Hickmana so spravili v ječo v Los Angelesu. — Sodnik je zavaroval njegove pravice. — Morilec Parkerjeve hčere je bil odveden skozi ljudske množice v celico. — Mladič pravi, da bo priznal svojo krivdo.

LOS ANGELES, Cal., 28. decembra. — Spravljen varno nazaj v mesto, kjer je pred malo manj kot dvema tednoma na brutalen način umoril dvanajst let staro šolarico ter razkosal njeno truplo, se je nahajal William Ed. Hickman včeraj zvečer v okrajni jetnišnici, kjer bo v četrtek predstavljen sodišču na temelju obtožbe radi umora.

Kljub intenzivnemu javnemu čustvovanju, ki je bilo vzbujeno vsled odvedenja in umora, ni bilo včeraj nobenih izbruhov, ko so privedli Hickmana iz Pendletona, Ore., kjer je bil ujet pretekli teden. Nikak poskus ni bil vprizorjen, da se ga iztrga iz rok stražnikov na poti z vlaka v okrajno jetnišnico.

Kakih starih tisoč ljudi broječa ljudska množica se je zbrala, ko so dospeli uradniki s Hickmanom. To množico pa je navdajala bolj radovednost kot pa kak namen, da izvrši nasilje.

Nikaka demonstracija se ni završila, čeprav so potiskali ljudje naprej proti vrstam policije, postavljene krog okrajnega poslopja.

Varnostne odredbe, katere je uveljavila policija, so vnaprej izključile vsako možnost, da bi mogla uspeti kakšna nasilna akcija.

Vlak, ki je privedel Hickmana s severa, se je ustavil v downtownskem okraju v Jackson in Alameda Streets, in jetnika so hitro odvedli v policijski avtomobil, priklenjenega na dva detektiva. — Spremljen od drugih policijskih avtomobilov je napravil avtomobil s Hickmanom ovinek v okrajno poslopje, ip cela karavana je vzbudila le malo pozornosti.

V teku manj kot dveh ur potem, ko je bil priveden v okrajno poslopje, je bil predstavljen sodniku Hardyju, ki je odgodil na predlog okrajnega pravdnika celo postopanje na četrtek popoldne.

Priznanje, katero je dobil na vlaku okraj. pravdnik Keyes od Hickmana, v katerem je mladič priznal, da ni imel nikakih skrivcev pri odvedenju in umoru deklice, bo najbrž predloženo sodišču v četrtek.

Dasiravno je poteklo le par minut izza časa, ko je bilo objavljeno, da bo Hickman takoj predstavljen sodniku Hardyju, se je zbralo vendar takoj na stotine ljudi v sodni dvorani sodnika Hardyja, in okrajni pravdnik Keyes je došel le s težavo do mize zagovornika.

Hickman je bil zelo pozoren ter je motril obraz krog sebe, ko je stopil pred mizo sodnijskega uradnika.

Okrajni pravdnik je naprosil nato sodnika, naj odgodi obravnavo, in sodnik Hardy je v to takoj privolil.

Sodnik je nato tudi izjavil, da bo reševal pravice Hickmana. Rekel je tudi, da Hickman ne bo prisiljen v odsotnosti svojega zagovornika priznati ali pa odkloniti svojo krivdo.

Iz sodne dvorane so odvedli Hickmana v celico, ki se nahaja v dvanajstem nadstropju poslopja. Straža pred njegovo celico bo izmenjena vsakih osem ur.

Prihod novega nemškega 40 ljudi utonilo v Marmarskem morju.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. Novi nemški poslanik, baron Pritt-witz-Gaffon, bo dne 12. januarja odpotoval v Združene države. Po kratkem bivanju v New Yorku bo došel v Washington krog 26. januarja.

CARIGRAD, Turčija, 28. dec. Pri koliziji turških parnikov, Selindž in Mammora v Marmorskem morju je utonilo štirideset potnikov. Kolizija se je pripetila sredi megle ob rtu Bozborin.

VIHARJI IN ZAMETI PO VSEJ CENTRALNI EVROPI

Zveza med Anglijo in kontinentom je bila prvokrat prekinjena v dvanajstih letih. — Vihar je segel tudi v Francijo. — Zmrznjena trupla vojakov našli v Jugoslaviji.

LONDON, Anglija, 28. decembra. — Južna Anglija je bila še včeraj v oprijemu najhujšega snežnega viharja v zadnjih petdesetih letih. Londončani so se tiščali tudi včeraj svojih peči, in ceste, ki so bile krasne v svoji snežni odeji, so se izpremenile danes v morje blata in snega, pomešanega z vodo.

Močan vihar v Angleškem kanalu je imel za posledico prekinjenje preko-kanalske službe, prvokrat po preteku več kot dvanajstih let. Ladje so si priborile svojo pot v pristanišče po več ur prepozno, ker ni bilo mogoče videti luči skozi meglo ter se bile prisiljene zasidrati se izven pristanišča. Na tisoče ljudi, namenjenih v Švico na zimске športe, je bilo zadržanih v Londonu vsled slabega vremena. Tajajoči se sneg je povzročil preplavljenje Thames struge. Pri Weybridge je reka dve milj šir.

Vsled blokiranih cest bo povratek Londončanov na delo iz mesta, kjer so se mudili na obkolu, zelo etežkočen. V Londonu je baje štiri tisoč telefonskih žic izven reda.

PARIZ, Francija, 28. decembra. Komunikacije med Francijo in Anglijo so bile skoro popolnoma prekinjene tekom zadnjih osem in štiriindesetih ur radi silnega viharja, ki je divjal po južni Angliji in Kanalu. Ves preko-kanalski promet je bil prekinjen.

Neki vlak, namenjen iz Pariza na obal, ni mogel včeraj ponoči

doseči svojega cilja, ker je bila železniška proga popolnoma blokirana od mase brzovojnih žic, katere je potrgal vihar. Potnike je bilo treba prevesti v avtomobilih. Francoski parnik Invieta, ki rabi več kot štiri ure, da je nastopil to potovanje. Kapitan nekoga nadaljnega francoskega parnika, ki je prišel iz Anglije, je sporočil, da je bilo potovanje najhujše, kar jih je kdaj doživel.

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. decembra. — Včeraj so izkopali trupla sedemnajstih vojakov, ki so zmrznili pretekli teden ob železniški progi, vodeči v Niš.

Veliki zameti so preprečili iskanje trupel do včeraj.

DEAL, Anglija, 28. decembra. Italijanski parnik Capovado je nasedel včeraj ponoči na Goodwin pečine ter se nahaja v veliki nevarnosti vsled silne vihre.

Reševalni čolni so odšli k parniku, a divje morje bo najbrž preprečilo pomoč, dokler ne bo vihar ponehal.

LINDBERGH V GUATEMALI

Zavojevalec zraka, Lindbergh, je srečno premeril 675 milj dolgo pot ter došel v Guatemalo. — Navdušen sprejem.

GUATEMALA, Guatemala, 28. decembra. — Danes dopoldne je došel sem polkovnik Charles Lindbergh v svojem aeroplanu Spirit of St. Louis. 675 milj dolgo pot je premeril brez vsake nezgode. Ljudska množica, broječa kakih 12,000 ljudi, ga je navdušeno pozdravila.

MEXICO CITY, Mehika, 27. decembra. — Večina včerajšnjega dne je porabil Lindbergh za študiranje map in za nabavo vseh stvari, ki so neobhodno potrebne v centralni tropični Ameriki.

Polet v Guatemalo je najbolj težavni del celega potovanja po centralni Ameriki. Naslednji skok od tu bo znašal le 250 milj in sicer v Belize v angleškem Hondurasu, nato 260 milj od San Salvadorja in tako naprej v Nicaragua, Costarico in Panamo.

V vsakem kraju, kjer se bo ustavil, bo ostal najbrž dan ali dva. V spremstvu poslanika Morrow se je odpeljal Lindbergh v Chapultepec palačo, da se poslovi od predsednika Callesa ter se mu zahvali za vse usluge, katere so mu izkazali v Mehiki.

Predsednik Calles se je na pristojen način poslovil od letca ter mu želel obilo sreče pri nadaljnjem poletu.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. Državni departmet je dal včeraj mehiški vladi dovoljenje, da kupi aeroplan, v katerem je poletela Mrs. Evangeline Lindbergh iz vrednosti \$5,000,000.

Detroitu v Mexico City. Ta akcija znači pričetek nove politike olajšanja embarga proti pošiljanju orožja in municije iz Združenih držav v Mehiko.

Embargo je bil uveljavljen od leta 1924 naprej. Namen embarga je bil razširjen v preteklem letu potom interpretacije državnega departmeta, ki je vključila tudi vse aeroplane z utemeljitvijo, da je lahko vse trgovske aeroplane izpremeniti takoj v vojaška zračna vozila.

Aeroplan, ki je povedel Mrs. Lindbergh v Mehiko, je smel preleteti mejo le na temelju pozitivnih jamstev, da se bo vrnil zopet v Združene države.

Požar v aeroplanskem skladišču.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. Zaloga aeroplanske epreme v vrednosti \$500,000 so bile včeraj uničene vsled požara v skladišču na Bolling Field. Požarna bramba iz Washingtona je rešila aeroplane in motorje v vrednosti \$5,000,000.

AVILA ZNAN KOT DOBAVITELJ 'DOKUMENTOV'

Avila je splošno znan kot liferant dokumentov. — S takimi "listinami" se vrši živahna trgovina v Mehiki.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. Tekom včerajšnjih razprav pred senatnim preiskovalnim komitejem, ki preiskuje Hearstove "dokumente", so novič napadli verodostojnost in značaj Miguela Avile. Avila je namreč mož, ki je po njegovih lastnih izpovedih dobavljal "dokumente", ki prihajajo baje iz mehiških vladnih uradov.

Avila je bil povabljen pred komitej, a ni prišel. Frank McLaughlin iz Superior, Wis., ki je živel daljša časa v mehiškem glavnem mestu, je izjavil, da je bil Avila notorično znan kot liferant takih dokumentov, da je odsedel že več let kazni, da so njegovi listi podtaknjeni in da je v mehiškem glavnem mestu na slabem glasu. Priča je izpovedal, da je Avila svoj čas neki dokument, ki je prihajal baje od prvega tajnika ameriškega poslanstva, v katerem se je slednji baje ponudil nabaviti proti plačilu \$10,000 informacije glede korespondence med poslanikom Sheffieldom in državnim tajnikom Kellogom.

Pričevalec je stavljal komiteju svojo službo prostovoljno na razpolago, da razkrinka Avilo. Sličnih dokumentov, kot so bili objavljeni v Hearstovih listih, je videl kakih dvajset ali trideset.

McLaughlin bo nastopil prihodnji teden še enkrat pred komitejem, ker ni bil Avila navzoč.

McLaughlin je izjavil med drugim, da se vrši s takimi dokumenti živahna kupčija v mehiškem glavnem mestu.

Calles popustil v zadevi petroleja.

MEXICO CITY, Mehika, 28. decembra. — V soglasju z najnovejšo odločitvijo mehiškega najvišjega sodišča, da ni mogoče oropati petrolejskih družb nikakih pravic, katere so si pridobile pred letom 1917, je poslal predsednik Calles poslanski zbornici predloge, ki naj bi izpremenili člena 14. in 15. mehiške ustave glede reguliranja petrolejskih polja. Od predsednika Callesa predlagani amementi priznavajo petrolejskim družbam skoro vse želje, katere imajo glede svojih koncesij. Odločitev najvišjega sodišča, ki nasprotuje členom 14. in 15. ustave, je bila podana tekom novembra meseca.

24 OSEB JE UMRLO VSLED ZAVŽIVANJA 'ŽGANJA'

V New Yorku je usmrtil alkohol v zadnjih štirih dneh 24 ljudi. — Kljub tej veliki izgubi pa kažejo avtopsije, da ni bila nobena smrt posledica strupenega alkohola.

Avtopsije, izvršene od dr. Charles Norrisa, glavnega zdravniškega preglednika, kažejo, da je bilo 24 oseb, ki s obile prevedene v mrtvašnico od petka naprej, žrtev alkoholizma. Kljub temu velikemu številu smrtnih slučajev v mestu New Yorku niso pripisali nobenega slučaja zastrupljenemu žganju. Dr. Norris je označil pijačo, katero so pile žrtve, kot "dobro in slabo".

Preiskava oblasti je soglašala s tem, da je obstajala večina božičnega žganja na krajevnem trgu iz denaturiranega alkohola, ki je bil nato zopet "renaturiran". Odstranili so namreč iz njega toliko denaturantov in strupov kot je to pač mogoče butlegarjem. Nadaljnja stopnja varnosti za zmerne pivec leži v dejstvu, da se poslužujejo nekateri "boljši" prodajalci kemikov, ki preiščejo pijačo, predno jo pošljejo na trg.

Prohibicijske oblasti in druge pa pazijo strogo na zastrupljeno pijačo na temelju teorije, da bi kak butlegar nenamena prodajal lesni alkohol. Ker prihaja šele proslava Novega leta, obstaja strah, da bo število žrtev še bolj naraslo.

Od 66 bolnikov, pripuščenih v Bellevue bolnico, do včeraj zvečer, je bilo 18 žensk. V vseh teh slučajih je bil alkohol edini vzrok bolezni. Obstajali pa so nadaljnji slučajji, v katerih je bil alkohol prispevalni del pri bolezni, a teh se ni označilo kot alkoholične slučajje ter so jih pričeli zdraviti v drugih oddelkih.

Trupla treh meških, katere so našli na cestah, so odvedli v mrtvašnico, a šele ko bodo izvršene avtopsije, se bo izvedelo, če so umrli od alkoholizma, stradanja ali splošne oslabelosti.

Tragedija monakovske družine.

MONAKOVO, Bavarska, 28. decembra. — Ko se je prejšnji odvetnik, Dr. Franz Geiss, v soboto v svoji jetniški celici zastrupil, so skušale par ur pozneje končati svoje življenje z veronalom njegova žena in njegove tri hčerke. Gospa Geiss in njeni dve najstarejši hčerki so umrle kmalu nato v bolnici, dočim je najmlajša hčerka še živa. Njeno stanje pa je baje popolnoma brezupno.

Dr. Geiss je bil pred par leti izobčen iz odvetniškega stanu ter je bil v soboto aretiran radi izdajanja ponarejenega denarja.

O AEROPLANU DAWN NI ŠE SLEDU

Vodljivi zračni balon ni našel nobenega sledu o izgubljenem aeroplanu. Los Angeles, ki je preiskal vse od Cape Cod do Emerald Bank, se je vrnil v Lakehurst.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. Vodljivi zrakoplov Los Angeles in rusilec Hahan in Sturtevant niso mogli najti nobenega sledu o porgranem aeroplanu Mrs. Grayson v vodovju med Sable Island in Cape Cod. Iskanje se je vršilo v najbolj ugodnih vremenskih razmerah in prevladovalo je prepričanje, da bodo aeroplan gotovo zapazili, če bi bil na površini.

Vodljivi balon Los Angeles je plaval do Emerald Bank, južno-zapadno od Sable Island in se nato vrnil proti Cape Cod.

Ob polni danes zjutraj je vodljivi zrakoplov Los Angeles pristal v Lakehurstu. Poveljnik Rosen-dahl je rekel:

— Vidljivost tekom iskanja je bila zelo dobra, a videli nismo nobenega sledu o aeroplanu Dawn.

Mrtva po 36 dneh umetnega dihanja.

OTONTO, Neb., 28. decembra. Trdovratni boj za življenje šestnajst let stare šolarice Alme Overgard, se je končal po 36 dneh umetnega dihanja s smrtjo deklice, ki je bila prav do zadnjega pri popolni zavesti.

Šest in trideset dni in noči so bili sorodniki in prijatelji deklice neprestano na delu, da preskrbe odrevenelim pljučam svežega zraka, a končno je prišla vendar smrt kot odrešiteljica.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu. Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din. 1,000	\$ 18.43	Lir 100	\$ 5.90
Din. 2,500	\$ 45.76	Lir 200	\$ 11.50
Din. 5,000	\$ 91.00	Lir 300	\$ 16.95
Din. 10,000	\$ 181.00	Lir 500	\$ 27.75
Din. 11,110	\$ 200.00	Lir 1000	\$ 54.50

Nakazila po brzovojnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4687
NEW YORK, N. Y.

POSEBNI PODATKI
Priložna za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sabser, president. Lonis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za tretje leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PREMOGARSKA STAVKA

V Coloradu štrajkajo premogarji. Njihov boj je odločen, toda kaj jim pomaga. V Pennsylvaniji štrajkajo premogarji. Ves njihov odpor jim ne bo dosti koristil. Prej ali slej se bodo morali ukloniti.

Zakaj? Zato, ker manjka delavstvu solidarnosti.

V Illinoisu imenujejo premogarji premogarje v Pennsylvaniji "brate", a proizvajajo premog.

Dobri unijski možje, člani "Big Four", so neumorno zaposleni s prevažanjem skebskega premoga, izkopane ga v Mellonovih rovih.

Unijski teamsterji ga prevažajo po mestih.

Unijski kurjači ga mečejo v peči.

Unijski strojniki jim pomagajo in istotako vsi drugi strokovni delavci, ki popravljajo stroje, karne in vsa druga transportacijska sredstva, — da lahko pride skebski premog na trg.

To je tragedija, — največja tragedija sedanje dobe. Razred kapitalistov je brutalen in ne more skriti svoje dedščine, — a v tej dobi prosvete in razumevanja, bi bilo pričakovati od delavcev in posebno od voditeljev delavskega gibanja, dovolj inteligence, da zgrnejo svoje sile ter se ustavijo naskok na del njih razreda.

Ali smo postali tako civilizirani, tako brez simpatij drug do drugega, da ne čujejo več klica tele skupine?

Ali je postalo geslo: — Krivica za enega je krivica za vse, — le kopica besed, ali pa kaj pomenja za delavni razred v Ameriki?

V tem trpkem in neizprosnem boju ki divja v državi Pennsylvaniji niso le kapitalisti na obtožni klopi, — zgodovina jih je že spoznala krivim, — temveč delavski razred, ki je individualno pogumen in hraber, a kot delavski razred omejen in neorganiziran.

Še nikdar se ni tako odkrito pokazala skrajna ničevost strokovnih unij kot ravno v sedanji stavki.

Tukaj stavka en del unije, drugi pa dela.

Skupine drugih "organiziranih" delavcev govore v svojih ložah o "bratovski ljubezni", "solidarnosti" in "medsebojni pomoči", v dejanski praksi pa bolj pomagajo bosom v njih bitki kot pa vsi banditi in oboroženi najeti tolovaji.

Ko zre človek z grozoto na to industrijalno morijo, na to nepopisno brezmožnost položaja, mora vzklikniti: — Kaj je treba storiti?

Z bojnih polja zveni odgovor: — Solidarnosti je treba!

V sedanjem času je delo brezupno razdeljeno, kajti ena stroka meče drugi polena pod noge.

Delavski razred se mora združiti v eno samo organizacijo.

Razredni boj ni nikak nedeljsko šolski piknik. To je vojna do trpkega konca.

Zmagala bo stran, ki je najboljše organizirana.

Razorganizacija pomenja skrajno nesrečo za delavski razred.

Pomenja, da lahko neveden, aroganten in absolutno nensmiljeno izkoriščajoči razred jaše preko vseh naprov, katere je vprizorilo delavstvo, da doseže čistejši in boljši družabni red.

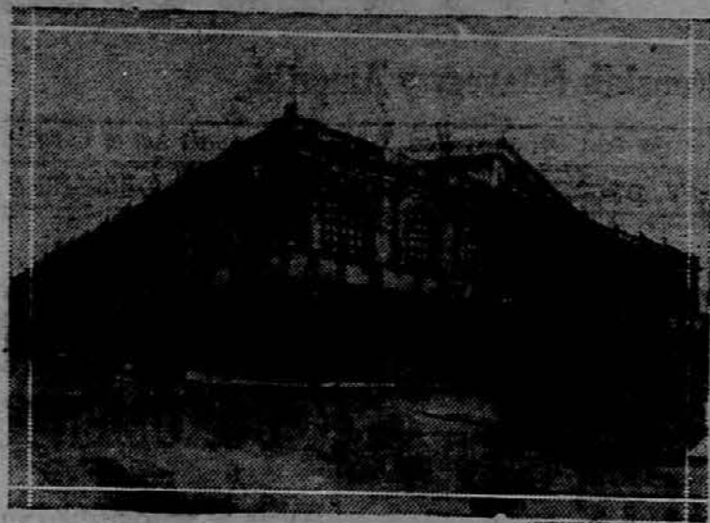
Poziv na usmiljenje je brez vsake vrednosti. Treba je sile, — inteligentne in dobro organizirane sile, ki lahko izvede, kljub vsej opoziciji, višji in boljši življenski standard za one, ki opravljajo potrebno delo za družbo.

Govoričenje, sklepanje resolucij in vsi drugi protesti so brez pomena, razven če imajo za svoj namen organizacijo delavskega razreda.

Ko bi bili enkrat integralno organizirani, bi ne bilo koruptnih sodnikov, tolovajev in nepoštenih javnih uradnikov in bi ne bilo treba vpoštevati neuteljske požrečnosti po dobičku od strani vladajočega razreda.

Le ena stvar manjka delavskemu razredu, — namočila. Ne moliti in prositi, — temveč delati je treba zanj!

AVDITORIJ V KANSAS CITY, MO.

kjer se bo vršila prihodnje leto republikanska narodna konvencija. V avditoriju je prostora za 10,000 oseb.

Dopisi.

Selo-Moste pri Ljubljani.

Prejel sem Vaš Slovensko-Amerikanski Koledar. Sicer se dobro blago samo hvali, vendar si ne morem kaj, da ne bi pohvalno omenil njegove vsebine, posebno pa "Blagotno poslanico nekaterim rojakom v stari domovini". Zanimiv je dopis slavnika obrti v New Yorku, jako poučljiv pa članek "Določbe o dedščinah v Združenih državah Ameriških. Večni popotnik in najboljši poznavatelj slovensko-amerikanskih naselbin rojak Matija Pogorelec opisuje sicer kratko, a vendar dobro razumljivo naše farmerske kolonije, naš Francej Oklešen pa v svoji povesti "To je kizmet" običaje in dežele Srednje Amerike. Z veseljem sem tudi prečital "Tri črte o slovenski goverici" posebno še radi tega, ker je g. Terček vzbudil v meni spomine na osebe, ki sem jih osebno poznal in na tisti mali prostor, kjer smo dobivali za drag denar slabo pijačo in bili še pri vsem tem hvaležni, da smo jo sploh dobili. Kje so tisti blagi časi, ko se je dobila na št. 58 Vesny St. steklenica dobrega iz Californije za 25c. Da, takrat se članom Anti-Salton Lige še niso možgani popolnoma zmečali. In pa naš Keber Uptown, kjer smo pili pristni eviček po 60c steklenico in si domišljevali, da smo pogotnili z vsakim požirkom kosček domovine. Spomini so ostali, a drugo je minulo. Stari prijatelji dobivajo srebrne niti na svojih glavah, a meni raste glava skoz lase, bolj rečeno "mesec gre gor". Precej starih junakov že počiva na "Holy Cross Cemetery" toda spomin na nje bo še dolgo živel v naših sreih.

Dne 14. t. m. se je po dramski predstavi v ljubljanskem gledališču po nesrečnem naključju posrečila ga. Augusta Danilova na stopnicah in si zlomila nogo. Prepeljali so jo drugo jutro v bolnico v svrhu roentgeniziranja in operacije. Ker je gospa Danilova posebno v New Yorku in Clevelandu dobro znana, vem da bo ta nesreča povzročila pri njenih tamošnjih prijateljih in znanih splošno sočutje.

V oblastni skupščini (prejšnji "Landtag") je bil stavljen in bo najbrže tudi sprejet predlog, da bodo morale plačevati nočne kavarne, bari in drugi javni lokali po 10 Din., ostale kavarne pa po 5 Din. od vsakega gosta, ki se nahaja v njih popolnno. Na različne ugovore velja odgovor: "Vsakdo se lahko teh taks izogne! Šel bo ob pravem času k počitku in obvarovan bo pred nadaljnjim brezumnim trošenjem denarja. Nekateri ljubljanečani se z začudenjem vprašujejo, zakaj se bo taksa pobirala šele od polnoči in zakaj ne že od 10. ali 11. ure. Ker kontrolira Oblastno skupščino klerikalna stranka, ki je stavila predlog za uvedbo tako visoke takse, zatrjujejo nekateri zlobni jeziki, da igrajo ta posebni oziri na duhovne gospe, ki jim je dovoljeno uživati alkoholnih pijač pred polnočjo, ne pa po polnoči.

Naj bo že kakor hoče, "špas" mora biti, kakor je rekel hudič, ki je svojo staro mater v gnojnih vilami šegečkal, kdor bo namreč vztrajal do polnoči, ga tudi davek 10 Din. ne bo zadrževal, da ga ne bi še popolnno pol literčka in že

pol literčka. Mogoče da bo ravno radi plačane visoke takse še bolj dolgo vztrajal, češ, da je noče zastoj plačati.

Znano vam je, da imamo v Jugoslaviji kot moderni državi tudi parlament, takozvano Narodno skupščino, kjer poskušajo poslanci urediti za narod kolikor mogoče ugodne razmere. Zalibog se jim to le malokdaj posreči. Navijajo davčni vijak na vse mogočne načine, ker je namreč jako težko prinesiti izdatke v sklad z dohodki. Statistika kaže, da so davki enakolično določeni. Tako plača Srbija povprečno na osebo 407 Din., Bosna in Hercegovina 556 Din., Dalmacija 394 Din., Hrvatska in Slavonija 702 Din., Slovenija 1035 Din., Vojvodina 1118 Din. letno. Res je, da je v Sloveniji industrija jako razvita, res je tudi da je Srbija vsled vojne jako trpela in se deprimela mnoge žrtev, vendar se poslanci, — seveda ne vsi, — iz Slovenije jako trudijo, da bi se davki izenačili in pravično razdelili. Ako bodo imeli pri tem kaj uspeha, bomo videli.

Proketo strankarstvo razdira blagostanje, kolikor se zamore o njem govoriti, v tej lepi deželi.

Ko sem se danes prebudil in pogledal skozi okno, videl sem, da je dobila zemlja belo odejo in da je zapadlo pol metra snega. Videl sem otroke z žarečimi očmi in rdečimi nosovi vlačiti sanke in iskati primerne gričke za sankanje. Jaz pa sem šel zopet nazaj v posteljo pod gerko odejo in se vlegel na desno uho. Pevabil me je sicer neki prijatelj na smučanju v Bohinj in Kranjskogoro, a sem odklonil, ker se nisem nikdar skijev na nogah nosil in bi se s tistimi dolgimi plankami na nogah gotovo v kak jarek prevrnil.

Pozdrav!

Joža.

Invermere, B. C., Kanada.

Ker je malo dopisov iz Canade, se sem jaz namenil, da napišem kratek dopis.

Delavske razmere so tukaj po zimi zelo slabe. Srečen je, kdor ima delo.

No, tukaj se dela dobro, vsak dan in tudi ob nedeljah. Slovenec je tukaj malo, samo trije smo. Nekaj več je Hrvatov, večina je pa Angležev. Vseh skupaj nas je 50 delavcev. Mislim, da bo drugo spomlad več dela ali bodo pa vse zaprli.

Tukaj je prav dolgočasno, ker smo preveč oddaljeni od mesta. Smo na hribu šest tisoč čevljev visoko, tako da smo kot v puščavi. Kratkočasi nas list Glas Naroda. Posebno mi ugajajo romani in pa Peter Zgaga, ki zmeraj kako smešno zapiše.

Voščim vesele božične praznike in srečno novo leto vsem Slovencem in Slovenkam po Canadi in Ameriki.

Vas pozdravljam

Jakob Znidaršič,

naročnik.

Zupan Walker pozdravlja nemške otroke.

BERLIN, Nemčija, 28. dec. — Zupan Walker iz New Yorka je poslal otrokom nekega nemškega otroškega pevškega zbora, svoje pozdrave za Božič in Novo leto.

Novice iz Slovenije.

Samomor 20-letne mladenke na Skofljici.

Skofljico in vso okolico je pretresel strašen dogodek. Ko se je ob 14. pomikal tovorni vlak s postaje, je nenadoma pohlata k njemu ter se v samomerilnem nameru vrgla med kolesa neke mladenke. Rešitev je bila nemogoča. Dogodek se je odigral hipno. Dekle se je zaletlo v sredino med tender in lokomotivo — in preden so se navzoči zavedli, kaj se je zgodilo, se kolesa že pregazila svojo žrtev in ji odrezala glavo.

V nesrečni mladenki so spoznali 20-letno Marijo Črnogorjevo, hčerko zvančičnika državne železnice.

Kaj je nesrečno mladenko tiralo v obup, ni pojasnjeno.

Strahovit dvojni rojarski umor v Dolini pri Trzinu.

6. decembra zjutraj so našli pred hišo posestnika Puelja v Dolini pri Trzinu Terezijo Pueljevo, ženo posestnika Puelja, ležečo v potoku s prerezanim vratom. Ker je imela razne druge težke poškodbe po životu, so sosedje takoj uvideli, da gre za roparski umor. Našli so okna Pueljeve hiše zagnjena in zadelana z odeljimi ter vrata zaklenjena. Morali so siloma vdreti v hišo, kjer so našli posestnika Puelja ležečega v mlaki krvi s strahovitimi ranami na glavi in vsem životu, zadanim od sekire. Na glavi je imel Puelj natakajeno papirnato krono.

O groznem roparskem umoru so sosedje takoj obvestili orožnike. Ti so natančno pregledali hišo posestnika Puelja, zlasti pa sobo, kjer sta bila najbrže izvršena oba umora hkrati. V sobi je bilo vse pohištvo razmetano. Posebno razmetani sta bili tudi postelji, v katerih sta imela zakonec Puelj shranjene svoje prihranke. Pomenu sosedev sta imela prihranega denarja kakih 3000 Din., izkupiček za dva prašiča in nekaj vina. Ta denar je izginil, prav tako tudi prstani in drugi rodbinski vrednostni predmeti.

Po poizvedovanju in domnevi orožnikov sta morilec dva klateža, ki sta že v nedeljo zvečer skušala oropati zakonec Puelj.

Smrtna kosa.

Umrla je Anka Toplak, seproga dvornega svetnika in predsednika okrožnega sodišča dr. Jakoba Toplaka.

Umrl je v Ljubljani Fran Jeraj, nadpaznik mestnega dohodarskega urada. Bolehal je dalje časa.

V Gaberju pri Celju je umrl v 49. letu starosti avto-izvošček in vojni invalid Franc Kokol. Podlegel je dolgotrajni bolezni, katere si je nakopal kot vojak v svetovni vojni.

Legar.

V celjsko bolnico so pripeljali štirinajst otrok iz Hrastnika, kjer je izbruhnil legar med otroci steklarskih delavcev. Gotovo bodo sanitarne oblasti ukrenile vse potrebno, da se ta nevarna bolezen ne razširi na okolico.

Nesreča.

Zidarski delavec Fran Črnogoj, ki je bil zaposlen pri zgradbi meščanske šole v Trbovljah, je padel z visokega stavbnega odra na betonska tla ter se težko poškodoval na glavi. Po prvi zdravniški pomoči so ga takoj s prvim vlakom odpeljali v ljubljansko bolnico, kjer pa je podlegel težkim poškodbam.

Lakota preti štirim milijonom ljudi na Kitajskem.

PEKING, Kitajski, 28. dec. — Najmanj štirim milijonom ljudi v provinci Santung in delih provinc Čili preti velika lakota, ki lo postala hujša vsled napredovanja zime.

Na tisoče ljudi v Santungu se preživlja že sedaj s skorjanimi dreves in s travo. 65 od 107 okrajev v Santungu je prizadetih od bede. V 35 okrajih je znašala letina deset odstotkov pod normalo.

Odgovornost za razmere naprtjejo dolgotrajni suši in rojem kobilic, a tudi obstoječi državljanski vojni, banditstvu in velikanskim davkom.

Mrs. Snyder pričakuje milosti.

Kot je objavil prejšnji sodnik Hazelton, zagovornik na smrt obsojene Mrs. Ruth Snyder, ne namerava apelirati proti izrečeni sodbi pri najvišjem sodišču Združenih držav. Pač pa bo apeliral na governerja Smitha za milost, ker je on edini, ki lahko prepreči usmrčenje.

STENSKI KOLEDARJI

so razposlani vsem naročnikom in upamo, da ga je vsak v redu sprejel. Priložen je seznam knjig, ki jih ima knjigarna "Glas Naroda" v zalogi ter seznam raznih gramofonskih plošč. Plošče razpošljamo poštine prosto, toda ne manj kot šest plošč. Razprodajalcem dajemo pri večjem naročilu znaten popust. Oni, ki bi jih želeli razprodajati, naj nam pišejo po natančna pojasnila.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt St., New York City.

Hudičeva noga.

Ena najboljših povesti Conan Doyle, v kateri slavn detektiv Sherlock Holmes z lahkoto razreši navidez nerazrešljiv slučaj.

To je kizmet.

Naš rojak Frank Oklešen, ki se že par let mudi v San Salvadoru, je originalno opisal to dežele vulkanov, potresov in vremenskih nezgod.

Naše stare korenine.

V tem spisu nam je Matija Pogorelec predstavil nekaj naših najstarejših priseljencev v Washingtonu in Minnesoti.

To se nekatere izmed mnogih zanimivosti, ki jih vsebuje:

Slovensko Amerikanski Koledar = 1928

Peter Zgaga

Nedavno je bila v New Yorku prodana neka slavna Rembrandtova slika za 150,000 dolarjev.

Slike slavnih starih mojstrov so sploh drage. Tudi druge starine so drage.

Samo to je vrag, ker je le malo katera starina pristna.

O nekem poslanikem uradniku poročajo, da je živel dolgo vrsto let na Turškem. Ko je po desetih letih odšel domov na dopust, je sklenil presenetiti svojega očeta, strastnega kadilca.

Po dolgotrajnem poizvedovanju je za drag denar kupil v Turčiji drag čibuk, sam ne vem, koliko je dal zanj.

Oče je bil daru strahovito vesel. Čibuk je bil baje iz srednjega veka, ves pozlačen, in starec ga je smatral za največjo dragocenost.

Po letih mu je nekoč padlo v glavo, da bi bilo treba čibuk očistiti. Vzel ga je narazen ter v svoje največje začudenje epazil tam, kje se cevi stikata, ime in naslov neke češke firme, ki take čibuke izdeluje.

Te dni se je nekaj podobnega pripetilo nekemu Nemcu, ki je brskal po Italiji za stariimi slikami.

In res je izbrskal v neki stari cerkvi sliko, katere po njegovem mnenju in po župnikom zatrdila ni nihče drugi naslikal kot Rafael Sanzio, slavni italijanski slikar, ki je živel pred več stoletji.

Z župnikom sta se pobotala za bajno svoto. Ker se pa vse italijanske starine podvržene veliki carini, ali se jih pa sploh izvažati ne sme, je Nemeč najel nekega modermega slikarja, ki mu je z navadnimi barvami naslikal na Rafaelovo sliko neko moderno pokrajino.

Brez velikih sitnosti je spravil sliko v Nemčijo, se zaklenil v svojo sobo ter začel sliko umivati. Najprej je zmil s platna moderno pokrajino, kmalu nato pa tudi "Rafaelov umotvor" — in s platna nasproti se mu je slednjič pri-smehljal obraz njegovega veličanstva kralja Vikterja Emanuela...

V New Yorku se je tekom božičnih praznikov zastropilo s slabim žganjem štirindvajset oseb. Suhaski fanatiki gotovo smatrajo to za krasno božično darilo.

Še dva dni, pa bo Novo leto.

Rojaki, izprašajte vest in premerite, koliko je še v sodu. Kajti daleč, daleč je do prihodnjega svetega Martina...

Sedanja doba je doba čudovitih nasprotij.

Iz nekega poročila trgovske zbornice Združenih držav je razvidno, da potrešijo v Seattle, Wash., vsako leto ženske za spodnjo obleko \$2,500,000.

Dosti manj denarja da prebivalstvo dotičnega mesta za knjige, godbene instrumente, toaletne predmete, električne in plinske peči itd.

Amerikanci dajo na leto še enkrat toliko za cigarete in tobak kot za razsvetljavo in gorkoto svojih stanovanj.

Republikanski voditelji v državi New York bi imeli le v tem slučju nekaj upanja v zmago, če bi sedanji governer Al Smith ponuključujo zašel v njihove vrste.

Mlada moderna punca je takole modrovala: — Jaz bi se prav rada poročila z možikom, ki je varčen. Toda zarcčena bi ne hotela biti z njim.

Neka druga je pa rekla svojemu zaročencu:

— Ko bova enkrat poročena, bom delila s teboj vse skrb.

— Toda jaz nimam nobenih skrbi, draga moja — ji je odvrnil.

— No, saj sem rekla, da tedaj, ko bova poročena.

Statistika pravi, da ima mesto New York 5,970,800 prebivalcev. Statistika pa ne omenja, koliko duš je v New Yorku in koliko sre.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

ZENSKA V INDUSTRIJI

Več kot osem in pol milijonov žensk v Združenih državah dela izven hiše za mezde ali plače. To dejstvo vselej vzbuja pozornost in izvirne neštete vprašanja. Kaj delajo te ženske? Kdo so te ženske, ki se same vzdržujejo ali znatno prispevajo k proračunu družine? Koliko njih se je tukaj rodilo in koliko na inozemskem? Kako stare so? Koliko njih je pod starostjo 25 let?

Ženske znašajo dvajset odstotno med vseh oseb v Združenih državah, ki delajo proti zaslužku. Število teh žensk znaša 8.550.000. Dva in pol milijona teh žensk so hišne in približno dva milijona istih je zaposlenih v tovarnah. Izmed ostalih poldrugega milijona je pisarniških službah in en milijon v profesionalnih pokleibih.

V razmerju s prebivalstvom je največ žensk zaposlenih v državi South Carolina. Največje število zaposlenih žensk, čez milijon, pa ima država New York. Za njo prihaja Pennsylvania s 690.000, potem Illinois s 540.000 in Massachusetts s 500.000.

Izmed vseh zaposlenih žensk 3.700.000 ali 43% se je rodilo v Združenih državah od belokožnih, tukaj rojenih staršev. Čez dva milijona ali 23% zaposlenih žensk predstavlja drugo generacijo, t. j. tukaj rojene ženske, katerih oboje ali vsaj eden roditelj je bil priseljencec. Približno 1.120.000 ali 13% njih je priseljenk. Ostale so črnce ali drugega planena.

Večina žensk, zaposlenih v Združenih državah, je v starosti od 25 do 44 let, druga največja skupina je ona v starosti med 20 in 24 let.

Od začetka sveta je moški zahteval in dobival pomoč žensk za vzdrževanje sebe in družine. Pred razvojem tovarniške industrije je ta pomoč večinoma obstojala v gospodinjstvu in hišnem delu. Kasneje je ta pomoč obstojala v prispevanju mezde, ki jo dobiva za delo v tovarni ali delavnici, ali pa si je ženske jemala ljudi na hrano in stanovanje, da pomaga k stroškom družine.

Pred modernim industrijskim razvojem so se oblačila in živila delovala doma. Ženska je tedaj pripravljala hrano, plela in tkala, vse to delo se je vršilo med stiri in petimi stenami. Mnogo tega, kar je danes osrečeno izven hiše, se je nekdanj vršilo znotraj nje. Ženski člani družine niso dobivali nitike dohodne plače za svoje delo — le služinec je bila plačana.

Razvoj modernega tovarniškega sistema je imel za posledico, da je velik del hišnega dela bil prenesen v tovarno. Tovarnišvo je najprej začelo v skromnem obsegu. Najprej je prišlo malo podjetje v soseščini, v katerem je delal lastnik s pomočjo svojih sorodnikov. To se je polagoma razvilo v veliko tovarno in končno so prišla moderna industrijska središča.

Tega razvoja so se vdoležile tudi ženske, pustile so hišo in sicerle industriji. Dejanska sprememba ni bila najprej v načinu dela, delala je v tovarni isto, kar je prej delala doma. Le da je sedaj za svoje delo dobivala mezdo. Z drugimi besedami tovarništvo je spremenilo žensko od hišne delavke, katere brezplačno delo doma se je smatralo kot nekaj na ravnega, v delavko, ki si zasluž svojih kruh izven hiše.

Nič ni tako važno v delavčevem življenju kot mezde. Mezde morajo doprinesati podlago za življenje v vsej njegovi raznovrstnosti; morajo vzdrževati družine, in zadržati; udobnost, prilagoditve, in celo življenje samo je od njih odvisno. Nedostanost mezd bržkone povzroča več žalosti in tuge, kot druga stvar na svetu. Vsakdo izmed nas dobro ve, kaj pomenja mezda, plača ali dohodek; naj si bodi tedenska mezda, mesečna plača ali rezanje kuponov dvakrat na leto, stvar je bistveno ista.

Nikaka plača ni zadostna za kar se vse od nje zahteva. Zlasti pa velja to za delavke. Ženski urad delovnega departamenta Združenih držav je preiskoval ženske plače v 14 državah in najvišja povprečna plača, namreč v državi Rhode Island, je znašala le \$16.85 na teden. Najnižja povprečna tedenska plača je bila v državi Mississippi — glasom preiskave l. 1925. — kjer je znašala le borih \$8.80. Povprečne tedenske plače za ženske v drugih državah so znašale: — Ohio \$13, Oklahoma \$13, Georgia \$12.95, Missouri \$12.65, Kansas \$11.95, Arkansas \$11.60, Tennessee \$11.10, Delaware \$11.05, Kentucky \$10.75 in South Carolina \$9.50. V nikaki izmed preiskovanih držav, razen Rhode Island, ni povprečna ali srednja plača žensk bila tako visoka, kot minimum plače, ki jo prepisuje država California.

Mnogo let je obstajalo splošno naziranje, da so ženske v industriji le začasno in da njihov zaslužek ni velike socialne važnosti, češ, da "družina", ta enota moderne civilizacije, je odvisna od ženske ne kot mezdne delavke, marveč kot gospodinjice. Proučevanje moderne industrije pa izkazuje vedno bolj in bolj, da mezdna delavka ima dvojen socialni pomen. Našlo se je, da prispeva prav znaten del družinskega zaslužka, da celo v mnogih slučajih sama vzdržuje mnogostevilno družino, dočim istočasno izvršuje starodavno službo gospodinjstva. Ravno za to se mora vsaka diskusija o ženskih mezdah ozirati tudi na njihove domače odgovornosti. Njihove mezde se še vedno naslanjajo na staro domnevo, da mezdne delavke nimajo domačih odgovornosti, in posledica tega so pogubonske za življenje in zdravje onih, za vzdrževanje katerih so one odgovorne.

Nižje plače za ženske v industrijskih službah vplivajo na plače moških samih. Vsaka skupina delavcev, ki dela za manj kot znašava navadna plača v dotični industriji, pritiska na mezde vseh nastavlancev.

Federalni urad za ženske zagovarja načelo, da bi se mezde morale ravnati po obrti, ne pa po spolu ali rasi. Nižke plače za ženske ogrožajo žensko samo, njeno družino in skupnost. Enakost in pravičnost za ženske bo pomenjala bolj zadovoljne družine in boljše človeštvo.

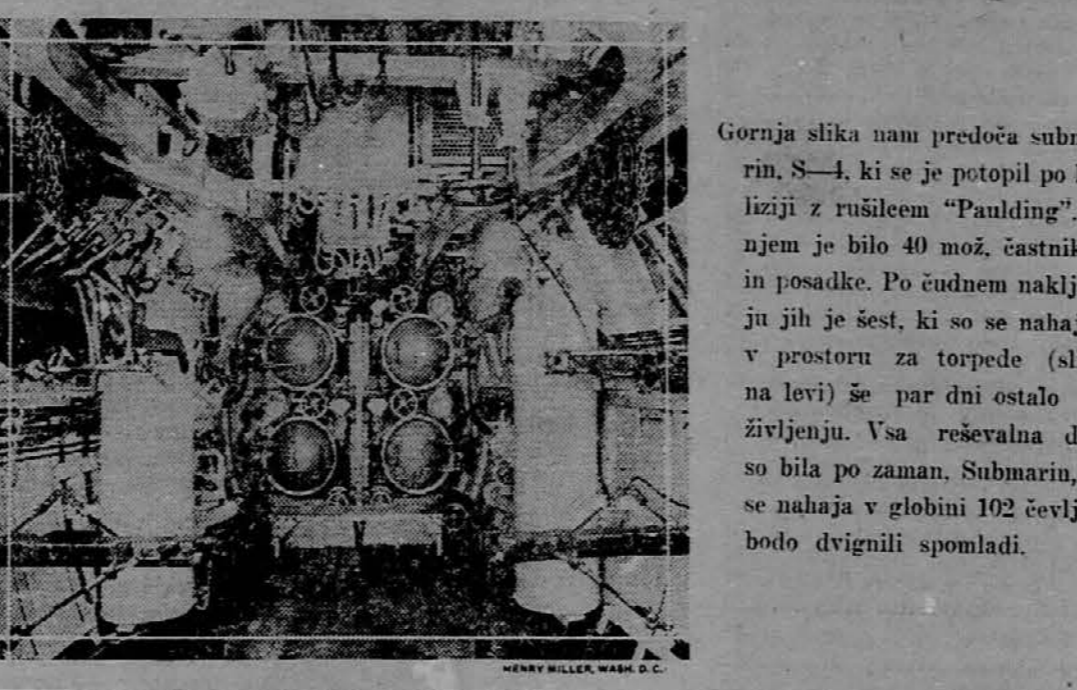
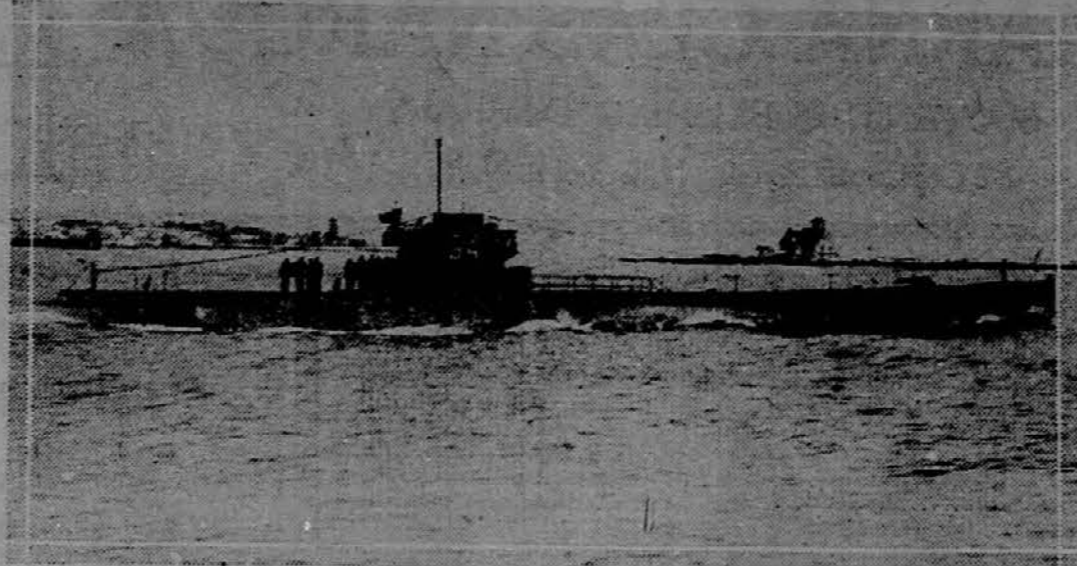
V splošnem treba priznati, da so mnogi tovarnarji uvideli nezmišelnost dolžnih in izpajočih delovnih ur, in so polagoma prišli do spoznanja, da more delavce v osebnih urah producirati enako kot v daljšem delovnem dnevu. Mnogi so se izjavili, da niso uvedli osemurnega delovnika iz dobrodelnosti, marveč zato, ker se jim rentira. Neki veliki tovarnar svetlik je di slabe sezone hotel znižati svojo tedensko produkcijo 5000 svetilk; skrčil je za to delovni čas od 50 na 44 ur. Kakor sam trdi, je produkcija vzle tem ostala ravno ista. Iste izkušnje imajo mnogi tovarnarji.

Osemurni delavnik je zlasti pomenben za ženske, kajti čestokrat imajo poleg svojega industrijskega dela še gospodinjinske dolžnosti. Navsezadnje ženska je središč družinskega življenja. In tako ona nima zadosti časa, da se posveča družinskim dolžnostim, vsa družina trpi in žena sama morda največ. Moški ima seveda tudi svoje družinske odgovornosti, ali glavno breme je na ženski. Kratek delovni čas je za to izredne važnosti za ženske in velikega socialnega pomena.

V splošnem je povprečni dohodek žensk tako nizek in toliko je tega, kar se pričakuje od onega dohodka, pa naj je samka ali naj vzdržuje tudi druge, da ji je jako težko izhajati. Družinske odgovornosti še bolj komplicirajo njen položaj.

Naročajte se na "Glas Naroda"

SUBMARIN S-4, KI SE JE POTOPILO PRI PRO VINCETOWN, Mass.

Gornja slika nam predoeha submarin, S-4, ki se je potopil po koliziji z rušilec "Paulding". V njem je bilo 40 mož, častnikov in posadke. Po čudnem naključju jih je šest, ki so se nahajali v prostoru za torpede (slika na levi) še par dni ostalo pri življenju. Vsa reševalna dela so bila po zaman. Submarin, ki se nahaja v globini 102 čevljev, bodo dvignili spomladi.

Poincarejevi spomini.

Pod naslovom "Au service de la France" (V službi Francije) je izvršenih dejstev kot nepristranskega francoski ministrski predsednik Poincareja popis diplomatske zgodovine francoskih vlad od bal-posebno, v kolikor se nanašajo na kanske vojne do danes. Poincare-jeva zgodovina je zelo obširno delo in obsega doslej štiri zvezke. Prvi trije zvezki obravnavajo do prvotne vojne, najnovejši zvezek pa se bavi s povojnimi dogodki.

Kot vsi spomini je tudi Poincarejevo delo nekakšna apologija in opravičenje avtorja pred samim seboj. Naravno je, da se Poincare brani saj so ga po krivici razglabruhnila svetovna vojna, da je bil za glavnega početnika svetovne vojne. Celo na Francoskem so ga svojčas imenovali "Poincare — la Guerre".

Poincare ne brani svojega stališča z retoričnimi argumenti, marveč podaja važna besedila in dejstva dobesedno ter slika stvari objektivno. Po vsem tem se pozna, da kakšne so njegove sposobnosti. Četrti del Poincarejevih spominov podčrtava, da bi leta 1914 ne bila izbruhnila svetovna vojna, da je bila Anglija energičnejša in da so londenski diplomati obrazložili svoja stališča. Zelo razžirjena je legenda, da sta podžigala vojne dispozicije Rusije Poincare in Viviani, ki sta v juniju 1914 leta posetila Petrograd. Poincare pobija tudi to legendo s tem, da priobčuje protokole ruskega ministrskega sveta, ki se je vršil dan po odhodu obeh francoskih ministrov. Na tem ministrskem svetu se je pokazala ruska vlada izredne zmerno in mirno razpoloženo ter je nasvetoval Srbiji, naj postopa s skrajno opreznostjo.

LINDBERGHOV ODLET IZ WASHINGTONA

Slika nam kaže Lindberghov Spir of St. Louis, ko se je dvignil z letalnega polja pri Washingtonu, D. C., ter poletel v Mexico City.

Starokrajska porota.

Maribor, 12. dec. UBOJ V AVSTRIJSKI REPUBLIKI

ZGUBLJENI KMET

Franc Krajin, 33letni delavec iz Velike Varnice pri Ptujju, je izgubljen kmečka eksistenca. Svoje čas je bil veleposestnik. Ker pa je slabo gospodaril in imel nepristojno opravka s sednjo in advokati, kar mu je napravljalo velikanske stroške, je moral l. 1923, prodati svojo polovico posestva. Dobil je izplačanih še 10.000 Din na roko, ki pa jih je kmalu zapravil in potem kradel in goljufal, ker se raznega in poštenega dela ni hotel več lotiti. Meseca februarja 1927, je prišel obdolen v pisarno prekršnega sodišča v Ptujju, se izdal za posestnika Jožefa Windisch, in prosil za posojilo v znesku dvesto pet sto dinarjev. Ker je bil Windisch na dobrem glasu, so posojilo dovolili in obdolen je prišel nekaj dni pozneje s Terezijo Feguš, katero je izlajal za Avrijo Windisch ter sta pod temo krvima imenomoma podpisala memo na 2500 Din in tudi dvignila denar. Mesec pozneje je prišel obdoleni zopet v ta denarni zavod in pod isto zvito pretvezo prosil za posojilo 1000 Din, ki mu je bilo ravno tako dovoljeno. Ko pa je dne 30. marea obdoleni še s Terezijo Feguš na sodišče, da ima podpiseta pol krivim imenomoma potekarno zastavno pismo, ju je sodni sluga Ogric spoznal. Terezija Feguš je bila aretirana in obsojena, obdolenec pa je tedaj odšel pete.

Potem se je obdoleni Kranje potpel na Ptujskem polju in v mariborski okolici. Nastopil je pravo pustolevsko življenje, kradel v velikem, prodajal ukradene stvari in se izkupiček živel do nove tatlvi se. Naraje je prodajal obdoleni ukradene stvari v Bedni na Hrvaškem, kjer se je čutil najbolj varnega. Obtožen je nad 10 večjih in manjših tatvin ogljufij. Kradel je po večini posestnikom obleke, čevlje, ure in denar. Najhušje je obral posestnika Antona Vinka v Dečnem, kateremu je ukradel za zaglavlja v postelji 15.360 Din. Tej tatvini je živel obdolenec poto razkošno. Z vozom se je pripeljal v Krapinske toplice, dajal tamo za velike množine vina in živel gospoko. Poprej si je kupil novo obleko, staro pa odložil kar pri torgovu. Tudi v mariborski okolici je živel obdolenec kavalirski. Vozil se je z izvoščkom v gostilno in se družil z nekim dekletom. Ženi pa je prinesel od te tatvine 3000 Din. Večino tatvin obdoleni priznava, samo slednjo, največjo, iz umljivih vzrokov zanika.

Franc Krajin je pri današnji razpravi priznal tudi tatvino pri Antonu Vinku, ki jo je poprej tajil. Pravi pa, da je našel le nekaj nad 6 tisoč dinarjev ne pa 15 tisoč dinarjev, kakor pravi obtoženec. Obsojen je bil glede na številne predkazni na 4 in pol leta težke ječe. Zagovarjal ga je g. dr. Pipuš.

POGLAVJE O POZARJIVOSTI

Nekje na Švedskem je mesto, v katerem so zgradili velik, moderen hotel. V tej dobro urejeni deželi je, kakor znano z alkoholom podobem križ kakor v Združenih državah Severne Amerike: prodajo alkoholnih pijač ima namreč v rokah vsemogočni in modri moon-pol.

Ko je bil omenjeni hotel dograjen in svečano otvorjen, je šel direktor na monopolsko upravo in je prosil za dovoljenje točenja spiritozov. Stvar je bila po njegovem mnenju zgolj formalnega značaja, toda na svojo nezgledno grozo je izvedel, da so že vse razpoložive licence odlane in da torej njegovi prošnji ni mogoče ugoditi. Pomagale niso ne prošnje ne ugovori. Tako so gostje moderne in velikega hotela v lepi zadregi: ne dobe namerč ne vina ne whiskeyja pri obedu, ne punča ne likerjev pri kavi in če koga čepije v želodec, mu natakarji ne smejo postreči niti s skromno merico konjaka. In to se dogaja v Stockholmu!

V nekem drugem mestu pa so si meščani sezidali velik, moderen retovž. Toda ko je bila zgradba gotova, se je izkazalo, da so umni arhitekti pozabili na okna. Mesto, kjer se je moglo kaj takega primeriti, se imenuje Schilda.

UMOR ZDRAVNIKE V RUSIJI

V Harkovu v Rusiji se vrši tedni senzacionalen proces, ki vzbuja po vsej Rusiji veliko zanimanje in ki spominja na umor nekoga zdravnika v Brooklynu, o cemer smo poročali. Gre za osrečeno matere, ki je umorila neko zdravnika, očitaje ji, da je skrivala smrti njenega otroka. Umori zdravnikov so bili zadnja leta v Rusiji običajna stvar, kajti proletarijat v Rusiji še vedno nerzi intelektualce, v katerih vidi posebljeni kapitalizem. Značilno za razmerje v Rusiji pa je, da je sodišče v takih primerih, — vsaj prejšnja leta, — vedno izreklo oprostilno razsodbo.

Obtožena je tovarniška delavka Ana Kočetova iz Harkova. Meseca julija t. l. je težko obolelo njeno dete, na kar je pozvala Kočetova neko zdravnika k otroku. Zdravnica je bila sprva mnenja, da je dete obolelo na malariji, toda že pri drugem posetu je ugotovila, da je deklica obolela na legarju. Toda otrok je že nekaj dni kasneje umrl. Kočetova, ki je menila, da je diagnoza napačna in da je zdravnica zakrivila smrt njenega otroka, se je en mesec po hčerkinu smrti pojavila v sobi zdravnice in ne da bi spregovorila besedico, je zdravnico ustrelila.

Sedemdeset aretacij v Buenos Aires.

BUENOS AIRES, Argentina, 27. decembra. — V zvezi z bombno eksplozijo v argentinski filijalki National City Bank of New York je izvedla policija dosedaj nekako sedemdeset aretacij. V različnih delavskih družtvih so uveli preiskave, ne da bi se moglo dosedaj zaslediti povzročitelja bombne zarote.

Banka je bila zopet otvorenja ob redni uri. Dosedaj je podlegel poškodbam, katere je dobil pri eksploziji, le en človek, namreč Manuel Tadoba. Neki drugi mož se se nahaja v opasnem stanju. Vsi ostali ko ranjeni. Dva delavca sta mr-ranjeni pa se nahajajo na poti k popolnemu okrevanju.

Bančni uradniki so izjavili, da so vse vrednostne listine nedotaknjene.

V Avčah so udeli tatovi ponoči v poštni urad. Vse so prebrskali in premetali, ali denarja in vrednostnih papirjev niso našli nikjer.

Pshijatri so ugotovili, da je obtoženka duševno popolnoma normalna, izvedenci so pa dognali, da je bilo postopanje zdravnice popolnoma pravilno.

V procesu bo zaslišanih 20 prič, med temi več zdravnikov, specializistov za otroške bolezni. Za izid razprave vlada veliko zanimanje.

Običajne nesreče v Italiji.

Pri zidanju nove poštna palače v Cagliari, se je nenadoma podrl del zgradbe. Izpod ruševin so potegnili 12 delavcev, večinoma težko ranjenih. Dva delavca sta mr-tva.

Upravništvo

NAŠIM NAROČNIKOM

Naročnike katerim je, osiroma bo še letos pošla naročnina, prosimo, da jo pravočasno obnove in olajšajo delo pri zaključku p-slov-nih knjig koncem leta.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TRISTAN BERNARD:

SPIRITISTI

V zelo odlični družbi sem bil predstavljen dvema spiritistoma. Pri slavnostni pojedini je bilo največ govora o sugestiji, o transe-

drugim je izbral: jastog, prirejen na ameriški način, gnat v ma-

Samo krompirja in juhe ni- kar! je strogo zabičil.

Poklical sem natakarka in sem mu predložil listo zaltevanih jedi. Videl sem, da je zdravnik imel prav: njegov vzgled in imenitna izbira jedi sta medij pripravila do tega, da je vsako jed vzel dvakrat.

Ko smo prišli do deserta, se je zdravnik nagnil k meni in mi je šepnil na uho: — Naročite dve steklenici pom- meryja, — in doživeli boste nekaj veselega!

Natakarka je prinesel dve butelj- ki pommerija, steklenico po štiri- deset frankov. Tudi jaz sem ga pokusil in sem moral priznati, da je zdravnik v vinih strokovnjak.

Zdravnik si je nalil čašo, nato je natočil še mediju in je dejal uka- zovaje: — V tej čaši je kis, izpite ga!

Medij je vrnil kozarec in se je rahotno zmrnil.

Trikrat, štirikrat sva ponovila poizkus in vsakič se je njegov o- braz spail.

Potem sva naročila likerjev in medij je po zdravnikovi sugestiji kazal prečudne zmešnjave. Tako je pil slivovko in jo je imel za cira- cao, sekt je zamenjal za janežev- cem, kaminovec za borovničarjen, zeleni chartrouse se mu je videl rumen in obratno.

Tudi se je pricerilo, da je moj

NAPRODAJ FARMA 73 AKROV, dobra zemlja, dva studenca in šo- la na farmi, blizu železnice; pro- dam za \$2,000.00; \$500 takoj in ostalo na obroke. Les plača več kot zahtevam za farmo.

Druga farma 47 akrov, dobra zemlja, pol obdelane in drugo pa pašnik; cena \$4,000.00; \$1,500.00 se plača takoj, ostalo na lahke o- broke. Ta farma je pripravna za kokošjerjo ali mlekarstvo. Pro- dam radi selitve. Kdor se zanima, izve vse podrobnosti pri meni last- niku: Mike Jakson, R. F. D. 4, Sherwood, Ore. (2x 29&30)

Ko smo ostavljali restavracijo, so duhovi v zdravniku in v nje- govem mediju že tako delovali, da sta se morala naslanjati na steno, od koder so ju drugi duhovi in elementi odbili nazaj... ravno proti kandelabru cestne svetiljke.

Potem je začel zatrijevati, da se miza vrtili..., ne; da se dve mizi, tri mize, štiri mize vrte..., da se celo dvorana začenja vrteti in z nje- blagajna, blagajničarka in leste- nec.

Ko smo ostavljali restavracijo, so duhovi v zdravniku in v nje- govem mediju že tako delovali, da sta se morala naslanjati na steno, od koder so ju drugi duhovi in elementi odbili nazaj... ravno proti kandelabru cestne svetiljke.

OSCAR WILDE O LJUBEZNI IN ŽENAH

Ljubi samega sebe je začel tek romana za vse življenje.

Definicija žensk: sfinge brez skrivnosti. — Ženske so ustvarjene zato, da jih ljubimo, ne pa da jih raz- zumemo.

Ženske so čudovito umetne, za umetnost pa nimajo nobenega smisla.

Svet je bil ustvarjen za mo- ške, nikakor pa ne za ženske.

Srečne so samo one žene, ki se moza nikoli ne naveličajo.

Ženska predstavlja triumi materije nad duhom enako kakor predstavlja mož triumf duha nad moralom.

V Londonu je samo pet žensk, o katerih je vredno govoriti, a še med temi sta dve, ki ne smeta v pošteno družbo.

Ne odobram dolgih zarok. Tak zaroke nudijo zaročencem pre- več priložnosti, da se pred poroko spoznajo svoje slabosti. Pravi ta- melj zakonskega življenja je podan samo tam, kjer se zakonec mel- sebojno ne poznata.

Moški se ženijo zato, ker so utrujeni, ženske pa, ker so rado- vedne. V zakonu se eni in drugi razočarajo. — Zakonsko življenje je samo navada.

Edina privlačnost preteklosti je v tem, da je preteklost. Žen- ske se pa nikoli ne zavedajo, kdaj zastor pade. Vedno zahtevajo še šesto dejanje in čim zanimaje za predstavo izgine, predlagajo, naj se igra dalje.

Ako se žena drugič omaži, pomeni to, da je prvega moža pre- zirala, ako se pa mož drugič ože- ni, pomeni to, da je svojo prvo že- no oboževal.

Mladi hočejo biti zvesti, pa niso, starci bi radi bili zvesti, pa ne morejo.

Dvajset let romana spre- mi žensko v razvalino, dvajset let zakonskega življenja pa napravi iz nje nekako javno pestlopje.

Rad imam moške, ki imajo bodočnost, in ženske, ki imajo pre- teklost.

Ljubezen je hostija, ki bi jo morali sprejemati samo kleče, z besedami pokore v sreči in na je- tiku: "Gospod, nisem vreden."

Ljubezen je svoje vrste ime- nitna zadeva, toda prijateljstvo jo daleč prekaša. Največja dobrina na svetu je zvesto prijateljstvo.

Vera je uteha žensk. Verski ožreči nudijo ženskam široko po- lje za koketiranje.

Ljubezen je vedno nevarna, če se konča z zakonom.

Tragična Smrt Lessepsa.

Francoski letalec Jacques de Lesseps, sin slovitega graditelja suezkega in panamskega prekopa, je kot je bilo poročano s svo- jim mehanikom smrtno ponesrečil, ko je letel nad reko sv. Lovrenea v Kanadi.

Smrt odličnega pilota vzbuja spomin na njegovo letalsko delo- vanje v dobi, ko je bila avijati- ka še v povojih. Lesseps je spadal k stari gardi letalcev in je bil že v predvojnih letih na glasu enega najuspešnejših sportnih aviatikov.

Njegov patent je imel številko 27 francoskega Aero-kluba, ko je leta 1909 prvič pokazal svoje letalske zmožnosti.

Že naslednje leto je število nje- govih uspehov znatno naraslo: med drugimi naj navedemo nje- gove polet čez Rokavski preliv.

Kakor znano, je La Manche prvi preletel njegov rojak Bériot v juliju 1909, manj znano pa utegne biti, da je drugi za njim dosegel ta uspeh baš Lesseps, ki je skupno pravno desetkrat preletel preliv, ki loči Francijo od Anglije.

Pozneje se je Lesseps naselil v Kanadi, kjer je pričel letalske mišnje in postavil leta 1901 celo višinski rekord: vzpel se je 2000 metrov visoko, kar je v tistih ča- sih že nekaj pomenilo.

Kot letalski častnik je zaslovel leta 1917, ko je napadel Zeppelin- na, ki je letel proti Parizu, in ga prisilil, da se je obrnil. Ta junaki- čin mu je prinesel vrhovno povelj- stvo nad pariško lovsko eskadri- lo, koje nologa je bila čuvati fran-

VABILO NA VESELICO

katero priredi društvo "Slovenija" št. 56 S. N. P. J. v soboto, dne 14. januarja 1928, v Kočevski dvo- rani, 576 Fairview Ave., Ridg- wood, N. Y.

Pevsko društvo "Slovau" bo iz- prijaznosti sodelovalo, in na veseli- ci bo igral Slovensca dobro po- znani Ridgewood Trio Orchester.

Tem potom uljudno vabimo vse rojake in rjakinke iz Greater New Yorka in okolice, da se te naše veselice polnočestivilno udeležijo.

Za dobro postrežbo bo preskrb- ljeno, posebna pažnja bo posveče- na gostom, da bodo imeli dovolj vsakovrstnega razvedrila.

Za obilen poset se priporoča Veselični odbor. (3x 29&5.12)

ROJAK PELICH DOBIL ODŠKODNINO.

Rojak Louis Pellich, stanujoč na 321 East 24. St., New York City, je bil dne 27. decembra 1923 na 2. Ave. in 32. cesti poškodovan. Pro- ti njemu je pridrvel taxi, last družbe American Yellow Taxi Op- rators in ga podrl na tla. Pellicha so odpeljali takoj v Bellevue bol- nišnico, kjer so zdravniki ugotov- ili, da ima počeno lobanjo. V bol- nišnici se je mudil tri tedne. Ker ne bo po mnenju zdravnikov več spesoben za delo, je vložil tožbo proti omenjeni družbi. Pri Sak- serju so mu preskrbeli izbornega advokata, ki je Pellicha zastopal.

14. maja leta 1926 mu je sodišče prisodilo \$24,000 odškodnine. Advokat nasprotne stranke je vlo- žil priziv, in 22. decembra 1927 se je vršila nova razprava. Sodišče mu je prisodilo \$26,582.73. Ta sva- ta mu je bila tudi takoj izplačana.

JAVNA ZAHVALA.

V dolžnost si štejem, da se pri- srčno zahvalim Sakserjevim urad- nikom, ki so mi nasvetovali svoje advokate. Nadalje se zahvaljujem vsem prijateljem, ki so mi med tem časom pomagali, posebno hv- lalo pa izrekam gospodoma Coulter in Hallet, članema advokatske tvrdke Davis, Wagner, Heater & Holtom, ki sta se z vso vnuemo po- trudila, da se je zadeva rešila v mojo popolno zadovoljnost.

Louis Pellich, 321 East 24. St., New York City.

PRODAJ VSE ORODJE IN POHISTVO

v kampi za 16 drvarjev, 100 koku- ši in 6 prešičev ter več drugih stvari; stalno delo in lep gozd, kjer se reže lokale in drva za k- mikalije. — Joe Hrvatin, R. F. D. 3, Coudersport, Pa.

HOI ANGLEŠKEGA KRALJA

bivša princesa Mary in njena dva sinova. Peročena je z viskantom Lascellesom ter je baje skrbna mati in dobra gospodinja.

ZASTAVE SVILENE AMERISKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE REGALJE, PREKORAMNICE, TRO- BOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO VICTOR NAVINŠEK, 331 GREEVE ST., COENAMAUGH, PA.

O STARIH DEVICAH

Biti stara devica ni kronologi- ni fakt, kakor bi marsikdo misli, marveč izvestno stanje misli. Ne- katera dekleta so stare device kljub temu, da še niso izpolnile 20 let, druge žene so pa že z 80 leti de- kleta. So žene, ki so imele tri mo- ške in kopice otrok, pa so vendar stare device, nasprotno je pa mno- go žensk, ki se nikoli niso omoži- le, pa vendar niso stare device.

V starih časih je bilo deklet s 16. letom že zrelo za možitev. Vsako deklet, ki do 23. leta ni ujela mo- ža, je veljalo za staro devico. Po- zneje je postalo javno mnenje ne- koliko bolj širokogrudno in je pro- glašalo za stare device šele ženske s 30 leti.

Zdaj, ko mnogo dekleta hrepe- ni po karijeri, je vprašanje starih devic problematično. Starost, ki je za staro devičnost merodajna, se ne da točno določiti, toda statistik bi jo najbrž pomaknil k 60. letu. Onih starih devic, ki so jih pozna- le naše babice, ni zdaj več. Mo- derna doba pozna samo ženske, ki se iz tega ali onega razloga niso omožile. V prvotni in državni službi je mnogo agilnih predstavn- ic ženskega spola, ki žive samos- tojno in si služijo kruh pa niko- dar ne pride na misel, da bi jih nazival stare device. V prejšnjih časih je postalo deklet stara devi- ca čim je izgubilo vsako nado, da bi našlo moža. Moški so izbirali v starih časih samo zelo mlada de- kleta. Naše babice se gotovo še spominjajo, da prejune čase de- kleta niso znala tako dobro skrbe- ti za svojo lepoto, kakor zdaj in zato so si morale poiskati moža, dokler se niso pojavili prvi znaki staranja. Zdaj so se moški v tem pogledu spametovali. Modernemu meškemu ne zadostuje deklet, ki zna samo klepetati in razmetavati denar za lepoticenje, on hoče imeti družico, dovolj naobraženo, da mu more po potrebi priskočiti na po- moč tudi s pametnim nasvetom. Moderni zakonec ima tudi skup- ne interese in njihovo življenje je je tem lažje, ker se medsebojno podpirajo. Modernemu meškemu ne zadostuje, da bi bila žena samo dobra kuharica in služkinja, kol- je bilo v prejšnjih časih, ko so ženske podedenjvali in ko niso imele prilike, da bi se izobrazile.

Stare device so bile v prejšnjih časih čemerne in obupane, ker so jih vsi pomihovali, da niso pravo- časno ujela moža. Iz njihovih vesti so se rekrutirale najboljše krep- tuljice in opravljivke. Vsak družab- ni škandal je šel skozi njihove zo- be. Neomožene ženske naše dobe so vesele in brezskrbne, ker se pogo- sto pripiji, da haliko pomilujejo svoje omožene družice. Moderna ženska se ne omoži zato, ker ne najde pravega možkega ali ker daje svojemu poklicu prednost pred zakonskim jarmom. Poleg tega pa najde toliko zabave in raz- vedrila izven zakonskega jarma, da moža prav nič ne pogrša.

"GLAS NARODA"

- Gospa z mroja, igra v 5. dejanjih 75
Jugana, Vila najmlajša, enodejanka 10
Lokalna železnica, v 3. dejanjih 60
Lokni rojstni dan 60
Županova Miska, v dveh de- janjih; Veseli dan ali Ma- titeek se ženi, v petih de- janjih 65
Narodni poslanec, komedija v treh dejanjih 75
Noč na Hmeljniku 40
Navaden človek, Sula v treh dejanjih 40
Plač, veseloigra enodejanka, Bogatin in smrt, igra v 1. janju 75
Poslednji mož, veseloigra, 3. dejanja 75
Popeljni, narodna pravljica, 6. dejanj 80
Stari grehi, veseloigra v 3. de- janjih 50
Stopni, komedija v 5. de- janjih 75
Vozel, vska Sula v 3. de- janjih 75
Vrtinec, drama v 3. dejanjih 65
Zemlja, komedija v 3. de- janjih 75

82 Cortlandt St., New York

BABCOCK REALTY COMPANY SALAMANCA, N. Y. POSEBNE FARME ZA MLEKARSTVO IN KOKOŠJEREJO 100 akrov z orodjem samo \$3500- 100 akrov, živina in orodje \$7000- 200 akrov z nekaj orodjem \$13500- 100 akrov, 4 sob nisa \$1800- 45 akrov, živina in orodje \$6900- Agitirajte za "Glas Naroda", naj- večji slovenski dnevnik v Ameriki.

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA Ely, Minnesota Edina nepristranska slovenska podporna jednota v Ameriki. Nobeno vmešavanje v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim gestom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno devet sto tisoč dolarjev premoženja in sedemnajst tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolniško podporo, poškodbe in po- smrtino. Citajte njeno glasilo "Novo Dobo", širite pravo besedno in pristopajte k prvi bratski podporni organizaciji JSEJ. Osem članov zastopuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Fishler, Ely, Minn.

DOMAČA ZDRAVILA V zalogi imam jedilne dišave, Knašjovo ječmenovo kavo in im- portirana domača zdravila, katere priporoča mgr. Knašj v knjigi — DOMAČI ZDRAVNIK Pišite po brezplačni cenik, v ka- terem je nakratko opisana vsaka rastlina za kaj se rabi. V ceniku bode tudi še mnogo drugih koristnih stvari. Math. Pezdír, Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

Za Vloge, ki jih prejmemo do vstevši 13. JANUARJA 1928, prejmejo vlagatelji obresti po 4% za CEL MESEC JANUAR. Nadaljna ugodnost: mesečno obrestovanje. Vloge od \$1.— se prično obrestovati s prvim pri- hodnjega meseca. Za vloge nudimo popolno VARNOST. Naša POSTREŽBA je vedno v popolno zadovolj- nost vlagateljev. Ako še nimate vloge pri nas, poslužite se te NOVO- LETNE PONUDBE in si preskrbite našo vložno knjižico. FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI zastopnik in založnik FRANZ LUBASOVICH HARMONIK v Zdravstvenih Državah. ALOIS SKULJ 323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y. PIŠITE PO CENIK.

GRAJSKA GOSPODIČNA

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

26

(Nadaljevanje.)

— Gospod poročnik pri tukajšnjih dragoncih, — je rekla deklica z zmagoštvim pogledom na gospodično, ki je preveč jasno, — po mnenju služkinje, — razkrila svojo ljubezen do lepega obduvalca.

Baron je razočaran namrdnil svoje čelo ter zmečkal vizitnico v svoji roki. Nato pa je nekaj časa razmišljal.

— Povejte mi, da nam je vrlo žal. Dame se oblačijo za gledališče in mene sploh ni doma.

Vsa presenečena se je deklica umaknila, kajti takega ni pričakovala.

— Puste me čakati, — je mrmral Nerdlingen, poln zadovoljstva. Pija pa je pritisnila roko na svoje srece.

— Ah, strašni štirje tedni, kakšna muka bodo za mene!

Dvanajsto poglavje.

Lovski gradič Rauenstein leži čudovito lepo sredi gorovja. Zgrajen na prosto stoječi skupini skal, na treh straneh, obkrožen od močnega, prastarega gozda, nudi iz svojih glavnih oken krasen pogled preko celega ozemlja.

Grad sam je stara zgradba brez sloga in enotnosti. Kaprica davno zamrlega vladarja ga je pustila vstati iz razvalin dolgih stoletij.

Kljub temu pa je bil Rauenstein skrajno slikovit in mikaven, posebno kadar se je nastanil v njem vladajoči vojvoda, da vprizarja love v okolici, polni divjačine.

Peleti si je komaj mogoče predstavljati lepše in bolj idilično bivališče kot je bil ta stari lovski grad, a pozimi je ležal kot začaran kraljevski grad pod svojim belim mrtvaškim prtom. Kljub temu pa je bil lep za ljudi, ki ne potrebujejo bučnih veselje in izprememb pusta, da so srečni.

Kdor ima veselje do krasne božje postave, kdor je povabil k sebi kot goste muze in znanost, ta ne bo nikdar osamljen in poln dolgočasje celo v tem najbolj zasneženem gorskem gradu.

Grof Vulf je ljubil svoj stari Rauenstein pozimi in poleti ter je le malo kdaj stal s tako omračenim čelom pri svojem oknu kot čanes, ko je potegnil snežni vihar neprodiren zastor med gore in dolino ter so se temne smreke skoro lomile pod težo njih zimskega okrasa.

Vulf je držal v roki neko pismo in vsebina tega pisma, katerega je že večkrat prečital, ga je napravila resnejšim kot je bil kdaj.

Njegova mati mu je sporočila o dvornem plesu, katerega je bil zamudil na nerazumljiv način, kajti njegovo nogo bi pač lahko dal transportirati po vozu in njegova postrežba v domači hiši bi bila pač dosti boljša kot pa v starem gradu Rauenstein.

Nato pa je pričela grofica poročati o Piji, njeni lepoti, mičnosti in modrosti, katero je vzbudila naravnost senzacijo.

— Konečno vendar deklica s šestnajstimi predniki, katere pa ni treba vzeti le radi njih! Za Pijo se mora navdušiti vsak človek in Hardvik se nahaja že v senele boje bodoče svakinje. Kje pa si ostal ti, Vulf, da bi si zagotovil ta biser? Niti ne slutiš, kaj vse bi lahko eventualno izgubil. Pa neglede na njeno osebnost! Pomisli, sin, da nimaš nobene druge izbire in da se mraša na vsak način poročiti s Pijo. Dejstvo, da si izostal, je očitno spravilo Nerdlinge v slabo voljo, ker niso hoteli sprejeti niti mojega obiska, niti omega Hardvika. Plavalna hčerka pa je neizpremenjeno očarljiva, — dragi Vulf, zelo srečen beč, če zagotoviš na ta način svojo srečo in majjorant! Življenje je tako strašno drago in Hardvik porabi tako velikanske svote, da v resnici ne moremo več izhajati z obrestmi. Ti in Hardvik sta začela Niedecka in eden vaju se mora stam primerno poročiti, kajti drugače bo pripadlo celo veličansko posestvo po vajini smrti kroni. Hardvik bi se takoj poročil s Pijo, a deklica nima razven šestnajstih prednikov prav ničesar in vsled tega si ni mogoče misliti, da bi se mogel oženiti brez izdatnega premoženja. Ti pa lahko osrečiš ubogo gospodično, ker si tako soliden in brez potrebe. V Rauensteinu ne boste imeli nikakih skušnjav in živeli boste lahko počeni. Ti se lahko poročiš kot samostojen mož. Pričakujem obratnega sporočila, kdaj boš došel semkaj...

Vulf je globoko vzdihnil ter si podprl glavo z roko.

Kakšna težka, žalostna usoda!

Edina deklica, s katero bi se smel poročiti in ki bi si mogoče osvojlja njegovo srece ter ga osrečila, je za večno nedosegljiva za njega.

Tam, v njegovi pisalni mizi, je ležalo njeno pismo, v katerem mu je razkrila svoje mučeno srece.

Ona ljubi nekega drugega! To priznanje zadostuje, da za večno čase loči pota obeh.

Nikdar bi se Vulf po tem njenem pismu ne potezal za njeno roko.

Noben ropar in noben morilec bi ne bil slabši kot in, če bi skušal radi zlata in bogastva streti mlado človeško srece.

Ona ljubi nekega drugega! On, Vulf, pa je dosti časten, da prizna svete pravice nekega drugega. Saj nima on sam nobene višje vere kot je vera v čistost ljubezni!

In vendar, koliko se zahteva tukaj od njega! Seveda, za njega samega ga ni strah. On lahko doprinese do žrtve, ker ni nikdar visel na zlatu. On je prost mož, ki stoji na svojih lastnih nogah in ki ni nikdar pričakoval velike dedščine! A njegovi stariši?

Ah, Vulf je boljše poznal razmere v svoji očetovski hiši kot se je tam kdaj slutilo.

Iza onega prizora, ki se je oddigral v razvalini parka med obema starišema, je imel odprte svoje oči ter obsojal na najstrožji način grešno lahkomišljenost, s katero sta živela oče in mati tjavendan.

Storil je vse, kar je bilo v njegovi moči, da ne prispeva sam k uničenju starišev in to bo storil tudi še naprej.

Kako pa naj opraviči svoje stališče, da se ne poroči z njo, če mu Pija sama nalaga molk?

Globalok vzdih se je izvil iz njegovih prsi. Dan za dnem in noč za nočjo je razmišljal, a prikel vedno zopet do istega sklepa in zaljubljučka: — Na noben način ne sme priznati, zakaj se ne more poročiti z gospodično Nerdlingen ter mora le iskati razloge, da motivira svoje postopanje, da ga ni blizu.

Pija bo brez dvoma storila svoje, da nahujska svoje stariše proti njemu in nekega dne bo objavljena njena zaroka z onim "drugim".

Potem pa bo komedija izigrana.

Mehanično je prijel za pero ter odvrnil svoji materi.

(Dalje prihodnjij.)

Iz NEW YORKA v JUGOSLAVIJO
POD OSEBNIM VODSTVOM
VELIKONOČNI IZLET
NA PARNIKU
AQUITANIA
Odpluje iz New Yorka v Cherbourg
v PETEK, DNE 23. MARCA

Praznujte Velikonoče pri stariših in sorodnikih, ki vas težko pričakujejo. Potujte pod izvržbanim vodstvom *Mr. A. Markus-a*, člana newyorškega urada Cunard Line, ki bo skrbel za vas in za vašo prtljago. Potujte udobno. Pristori na "Aquitaniji" so veliki in udobni. Domača hrana. Zajamčite si že sedaj povratno vožnjo in prištedite denar.

Za nadaljne informacije vprašajte kateregakoli Cunard agenta ali pišite na:

CUNARD LINE
25 Broadway
New York

Jugoslavia irredenta.

Fašistično nasilje nad slovenskimi rudarji.

Nedavno je odpuštilo rudniško sebnost na Reki. Neki večer lan-ravnateljstvo v Rablju 22 (dva in dvajset) slovenskih delavcev. Med njimi je šest družinskih očetov v več otroci. Rudnik jih je odpustil na brzojavni poziv prefekta v Vidmu, ker so bili vsi imenovani člani slovenskega prosvetnega društva. Orožniki so spremili delavce z dela k rudniškemu ravnateljstvu, ki jim je takoj izročilo vse listine. Od tu so jih eskortirali k fašističnemu političnemu tajniku, ki jim je zapovedal, da morajo tekom štiri in dvajsetih ur zapustiti Rabelj.

Na njihova mesta so takoj postavili Italijane. Med delavstvom slovenskim in nemškim (italijanskega je še zelo malo) vlada veliko razburjenje.

Delavstvo gleda na vsa oblastva, ki jih stalno izropavajo s sovraštvom. Socijalnega skrbstva ni nobnega. Če delavce zbolijo ali s ponesreči, mora delavstvo samo zbirati za bolnega tovariša. Vsakdo da eno, dve liri in zbere se precej. Zgodilo se je precej slučajev, da je delavstvo zbralo za ponesrečne do 2000 lir. Denar so izročili tajniku fašističnega sindikata, da denar izroči. Šele sedaj je delavstvo dognalo, da je tajnik izročil le 300 do 400 lir, drugo je ukradel.

Vtihotapljeno blago.

čaj, saharin in tobak, je nesel lepo mirno po cesti med Podmeleom in Lubinom Ivan Pirih, doma blizu Grahova. Občinska straža ga je prijel. Prišel je pred sodnijo v Gorici, ker je tihotapil in hodil čez mejo brez potnega lista. Vse je priznal.

Državni pravdnik je zahteval stro kazen 7 mesecev zapora, sodniki pa so obsodili Piriha samo na večjo denarno globo.

Zanimiv proces na Reki.

Germano Derencin je znana osobe na Reki. Neki večer lanskega leta je naletel v veži svoje hiše na galantni par. Zapodil je zaljubljenca iz veže in šel spat. Drugi dan je dobil povabilo na policije. Sprejel ga je maršal agentov javne varnosti Salvator Leece, ga surovo opsoval in ga začel pretepati. Derencin je izvedel, da je bil v njegovi veži sam gospod maršal Leece in da je tega visokega gospoda motil v delikatnem poslu. Derencin je vložil tožbo in ostal pri tožbi kljub pritisku, da naj se stvar lepo mirno poravnava. Stvar se je vlekla na dolgo in Leece je odšel z Reke za dalje časa, slednjič je le prišlo do razprave in maršal Leece je bil obsojen na 70 dni zapora in 400 lir globe.

Državni pravdnik se je pritožil, da je kazen previsoka! Leece je regnikolo, Derencin reški Italijan.

Tržaški kapitelj ima končno italijanskega dekana!

Imenovan je na to mesto na predlog tržaškega škofa Mons. Buttignoni, znan zagrižen Italijan. Fašistično glasilo beleži to z velikim veseljem in dostavlja, da je konec vsake karijere za slovenske duhovnike v tržaško-koprski škofiji.

Nagla sodba.

Poročano je bilo, da ni hotel govoriti slovensko s svojima dvema znanecema neki slovenski fašist v Gorici, ki se piše Giovanni Crusig (in ne Kavčić, kakor je bilo pomotoma navedeno). Tovariša sta bila aretirana, ker se je razvilo prerekanje s Krušičem in takoj drugi dan postavljena pred sodnike.

Martinčič in Denardo nista storila Krušiču nič hudega, le malo sta ga ozmerjala ali zato bosta sedela v zaporu vsak tri mesece.

JAPONSKI ARMADNI ZRAKOPLOVI

so opremljeni s posebno pripravo, ki spuša za njimi dim, vsled česar s koptega ni mogoče natančno ugotoviti, kje se aeroplan pravzaprav nahaja.

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: **PARIS 13. jan.; 13. febr.** (Ob polnoč.)

Najkrajša pot po zeleznici. Vsakdo je v posebni kabini z vsami modernimi udobnostmi. — Pijača in slavn francoska kuhinja. Iredno nizke cene. Zajamčite si prostor za vožnjo novega velikana

De France 16. marca. (Ob polnoč.)

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

Klobase in šunke.

pošiljam kakor vsako leto širom Amerike proti ekspresnem prozvetju 36c funt poštnine prosto. Istotako imam v zalogi vsakovrstno SUHO MESO, izdelano po starokrajškem okusu. — Pošiljave le od 10 funtov naprej.

JOHN KRAMER
5301 St. Clair Ave
CLEVELAND, O.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Vselej naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvovrstne brozparnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak prosilec osebno, bodisi v najbližji naselinski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kjo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljanke, ki žele dobiti sem stariše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljanji pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podzimate kaki korak, pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 Courtland Street
NEW YORK

Shipping News	
28. decembra:	Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
29. decembra:	New York, Cherbourg, Hamburg
30. decembra:	Mauretania, Cherbourg
31. decembra:	Pennland, Cherbourg, Minnetonka, Cherbourg
2. januarja:	Pennland, Cherbourg, Antwerp
3. januarja:	Dresden, Cherbourg, Bremen
4. januarja:	Conte Biancamano, Napoli, Gena, George Washington, Cherbourg, Bremen
5. januarja:	Suffren, Havre, Deutschland, Cherbourg, Hamburg
6. januarja:	Aquitania, Cherbourg
7. januarja:	Columbus, Cherbourg, Bremen
12. januarja:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg
14. januarja:	Paris, Havre, Majestic, Cherbourg, Republic, Cherbourg, Bremen, Minnewaska, Cherbourg
17. januarja:	Columbo, Gena, Naples
19. januarja:	Berlin, Cherbourg, Bremen, Hamburg, Cherbourg, Hamburg
21. januarja:	Aratic, Cherbourg, Antwerp
25. januarja:	De Grasse, Havre
26. januarja:	Westphalia, Hamburg
27. januarja:	Aquitania, Cherbourg
28. januarja:	De France, Havre, Roma, Gena, Naples, Minnetonka, Cherbourg
1. februarja:	George Washington, Cherbourg, Bremen
2. februarja:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
3. februarja:	Olympic, Cherbourg
4. februarja:	Paris, Havre
5. februarja:	Dresden, Cherbourg, Bremen, Lapland, Cherbourg, Antwerp, Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
7. februarja:	Presidente Wilson, Trst, Thuringia, Hamburg
9. februarja:	New York, Cherbourg, Hamburg
10. februarja:	Berengaria, Cherbourg
11. februarja:	Conte Biancamano, Gena, Naples, Minnewaska, Cherbourg, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
12. februarja:	Bremen, Bremen
15. februarja:	De Grasse, Havre
16. februarja:	Suffren, Havre, Deutschland, Cherbourg, Hamburg
17. februarja:	De France, Havre, Republic, Cherbourg, Bremen
21. februarja:	Muenchen, Cherbourg, Bremen
23. februarja:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg
24. februarja:	Olympic, Cherbourg, Columbus, Gena, Naples
25. februarja:	Paris, Havre, Saturnia, Trst (SKUPNI IZLET), Minnetonka, Cherbourg
29. februarja:	George Washington, Cherbourg, Bremen

NOVI OGROMNI MOTORNI PARNIK

SATURNIA

Najfinejši, najhitrejši in najbolj razkošni motorni parnik na svetu odpluje naravnost v

SPLIT in TRST

25. februarja 1928.

Nikdar v zgodovini oceanskega potovanja ni bilo takega parnika kot je SATURNIA v kakem jugoslovanskem pristanišču.

Ta NOVI demon naglice nudi IZBORNO SLUŽBO v VSAKEM KAZREDU DIREKTNA VOŽNJA JE SAMO 11 DNI, — toda ONI, KI ŽELE HITREJE POTOVATI se lahko izkrajajo s SATURNIJE v francoskem pristanišču ter so doma v 9 DNEH.

Prostori so izvanredno udobni. Na razpolago so kabine za eno, dve, tri in štiri osebe v drugem, srednjem drugem in tretjem razredu; igrališče za otroke, telovadnica, čitalnice in pisarne, družabni prostori, kladilnica, "beauty parlors" in najbolj dovršena iznajdba ventilacije po vsem parniku.

Štiri velike obednice, dosti prostora na krovu, godba, radio in vse, kar napravi iz potovanja resnično in prijetno počitnice. — Strežaji, ki govore vaš jezik in kuharji, ki vam znajo ustreči.

SATURNIA ODPLUJE
25. feb., 31. mar., 5. maja, 9. jun., 14. jul.

Presidente Wilson—nadaljni znani parnik—in Saturnia nudita čudovito službo.

COSULICH LINE
Phelps Bros. & Co. GENERALNI AGENTJE
2 West Street, New York

ADVERTISE in GLAS NARODA

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — **MALI OGLASI** v "Glas Naroda"

Pozor čitatelj!

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"